

Wegwijs in inspraak en procedures

Vande Casteele, Ph.

Brecht – 10 december 2013

“When the President does it, that means that is not illegal”

(R. Nixon, 1977)

INHOUDSTAFEL

- **AFKORTINGEN**
- **NORMEN EN HIËRARCHIE**
- **INSPRAAK**
- **PROCEDURES**
- **ADDENDUM**
- **BESLUIT**

I. AFKORTINGEN (1)

- BS : Belgisch Staatsblad
- PB : Publicatieblad van de Europese Unie
- EVRM : Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
- EHRM : Europees Hof voor de Rechten van de Mens (Straatsburg)
- VWEU : Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
- EHvJ : Europees Hof van de Europese Unie (Luxemburg)

- GW : Belgische Grondwet
- GwH : Grondwettelijk Hof
- Cass. : Hof van Cassatie
- RvS : Raad van State
- RvV : Raad voor Vergunningsbetwistingen

I. AFKORTINGEN (2)

- DRO : Decreet Ruimtelijke Ordening (1999)
- VCRO : Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (2009)
- BVR : Besluit van de Vlaamse Regering
- DABM : Decreet Algemeen Milieubeleid (1995)
- GRUP : Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
- RUP : Ruimtelijk Uitvoeringsplan
- BPA : Bijzonder plan van Aanleg
- OO : Openbaar Onderzoek
- GSA / PSA : Gemeentelijk/Provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar

II. NORMEN EN HIËRARCHIE (1)

- Hiërarchie van de normen

- Grondwet : art. 10-11 (gelijkheid),
art. 22 (recht op privacy)
art. 23 (bescherming van milieu en gezondheid)
art. 32 (openbaarheid van bestuur)

- EVRM : artikel 8 (recht op privacy) (Heathrow – EHRM-Hatton)

- VWEU : artikel 191 – bescherming v/d gezondheid v/d mens
& voorzorgsbeginsel

- Richtlijnen :
  - 2011/92 : milieueffectbeoordeling
  - 2000/60 : waterbeleid
  - 2006/118 : grondwater

II. NORMEN EN HIËRARCHIE (2)

- Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, (1998)
- Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (decreet)
- DABM, Decreet openbaarheid bestuur, Decreet Natuurbehoud, ...
- BVR : 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken
- GRUP
- RUP
- BPA
- Vergunning

III. INSPRAAK (1)

- Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming (...) inzake milieuaangelegenheden
- MER-Richtlijn 2011/92 (≈ Verdrag van Aarhus)
- VCRO : bv. inspraak bij opmaak GRUP, RUP
- DABM : MER, project-MER, ...
- Decreet Natuurbehoud, ...
- BVR : 5 mei 2000 *betreffende openbare onderzoeken (stedebouw)*

III. INSPRAAK (2)

➤ Aandachtspunten :

- Belang ? “Publiek” – “Betrokken publiek” - Milieuverenigingen
Gemeente – Provincie – enz.
- Berekening van termijnen :
  - einde op zaterdag/zondag : in beginsel geen verlenging
  - wat zegt de tekst ? bv. “indienen” (openingsuren !)
  - dossier onvolledig : opmerken in bezwaarschrift
(≠ verlenging via decreet-openbaarheid van bestuur)
- Boekje (structuur + geen discussie over blz.) – *Google-Earth*-foto's
- Beperkte bekendmaking : Integratiespoorbesluit (GwH nr. 114/2013)
- Mail : korte tekst + bijlage (pdf !)

IV. PROCEDURES (1)

- Wie doet wat ?– Voorbeeld : *stedebouw* – “*gewone procedure*”
  - College burgemeester en schepenen beslist over bouwaanvraag
  - Beroep bij Bestendige Deputatie Provincie
  - Annulatie-beroep bij Raad voor Vergunningsbetwistingen
  - Cassatie-beroep bij Raad van State (tegen RvV-arrest)

- RUP : opmaak door Provincie / goedkeuring door Vlaamse Regering
Annulatie-beroep bij Raad van State

- Grondwettelijk Hof : uitspraak over grondwettigheid van decreten

IV. PROCEDURES (2)

- Belanghebbende :
  - VCRO: *“rechtstreekse of onrechtstreekse hinder/nadeel”*
  - RvS nr. 225,125, 17 oktober 2013 : Makro-vestiging ↔ 2 km
- Beraadslaging Raad van Bestuur : RvS nr. 225.290, 31 oktober 2013
- Kosten
  - Beroep bij Deputatie : dossierkost 62,50 €
  - Beroep bij RvV : 175 €/verzoeker (*in VCRO na GwH nr. 85/2013*)
  - Verdrag van Aarhus :
    - inspraak = *“kosteloos”* (artikel 6)
    - toegang tot de rechter: *“kosteloos of niet kostbaar”* (artikel 9)

IV. PROCEDURES (3)

- Vervaltermijnen !
  - Zeer korte termijnen : 30 dagen (Deputatie) – 45 dagen (RvV)
  - Verlenging van zaterdag-zondag tot volgende werkdag ?
Enkel wanneer de wettekst dit expliciet voorziet (RvV + RvS)
  - Beroep bij Deputatie : bijkomende formaliteiten (kopies, storting)
  - Bewijs van indienen: “*Beveiligde zending*” (Aangetekende brief)
(? Taxi-Post, DHL? Rechtspraak van RvS)
- Georganiseerde beroepen doorlopen (RvS nr. 225.248, 24-10-2013)
(met andere woorden in beginsel niet rechtstreeks bij RvV of RvS)

IV. PROCEDURES (4)

- Aanvraag tot gedeeltelijke annulatie ? → 100 % aanvragen
- Zelf belang beperken ? Bv. mobiliteitshinder
- Advocaat? Enkel verplicht in geval van cassatieberoep bij RvS
- Milieuverenigingen : collectief belang (cfr. statuten)
  - RvV A/2012/0096, 14 maart 2012
- Motivering annulatie-beroep : RvV, B/**NR**/2012/0034, 14 mei 2012
(geen regularisatie van onvolledig verzoekschrift) (Idem: RvS)
- Hiërarchie normen : bv. plannen : RvS nr. 225,357, 7 november 2013
- Invulling van RUP in vergunning – Y/N? : RvS nr. 224,269, 5 juli 2013

V. ADDENDUM

- Hof van Cassatie, 11 juni 2013, P.12,1389.N/1
  - Milieuvereniging kan zich burgerlijke partij stellen in milieuzaken
  - Verwijzing naar artikel 9 van het Verdrag van Aarhus

- Europees Hof van Justitie, C-72/12, 7 november 2012
  - Geen beroep mogelijk tegen MER met fouten? Strijdig met EU-recht
  - Fout herstellen? Bewijslast dat hoe dan ook dezelfde vergunning zou zijn aangenomen, berust bij de overheid. (*'bestuurlijke lus?'*)

- Website EHvJ : perscommuniqués
- Website Grondwettelijk Hof : trefwoorden

BESLUIT

- Wetgeving waarborgt formeel meer inspraak en verweer
  - Wetgeving voorziet wel (veel) procedurele hakbijlen en valkuilen
  - Meerwaarde van inspraak en verweer ? ↔ “*Beslist bestuur*” ?

- Evolutie in rechtspraak naar meer *Aarhus*-conform denken :
  - Strengere eisen voor bekendmaking van projecten en vergunningen
  - Minder beperkingen aan het optreden van milieuverenigingen